

Regeling van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, van [datum], nr. WJZ/106625851 wijziging van een aantal regelingen in verband met de bestrijding van IBR/IPV

[29149]

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op artikel 7.2, tweede lid, van de Wet dieren, artikel 1.61, tweede lid, en artikel 1.90, tweede lid, van het Besluit houders van dieren, artikel 2.2, derde lid, en artikel 4.10, eerste en derde lid, van het Besluit handhaving en overige zaken Wet dieren,

Besluit:

Artikel I

De Regeling houders van dieren wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 3b.2 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. een levend Boviene herpesvirus-1 (BoHV1)gE-markervaccin ter preventie en bestrijding van een infectie met infectieuze boviene rhinotracheïtis/infectieuze pustuleuze vulvovaginitis bij runderen.

B

Artikel 5c.1. wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid komt te luiden:

4. Het eerste, tweede en derde lid, zijn niet van toepassing indien afvoer van een rund is voorgeschreven in hoofdstuk 1, paragraaf 14 of artikel 6.11 van het besluit.

2. Het vijfde lid komt te luiden:

5. In aanvulling op het vierde lid is het derde lid niet van toepassing indien:

a. de andere evenhoevigen worden afgevoerd naar een in Nederland gelegen slachthuis; of

b. de aangevoerde evenhoevigen uit derde landen zodanig gescheiden worden gehouden van de andere op de inrichting aanwezige evenhoevigen dat direct en indirect contact wordt voorkomen.

Artikel II

Aan de tabel in bijlage 1, onderdeel 4, bij de Regeling erkenning veterinaire laboratoria wordt de volgende rij toegevoegd, die begint in de tweede kolom:

Rund De testen bedoeld in de artikelen 1.72, 1.74, 1.75, 1.77, 1.78, 1.79, 1.80 en bijlage V, van het Besluit houders van dieren	GE-B-Elisa	Rund: Serummonsters, melkmonsters
---	------------	---

Artikel III

De Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1.4 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De artikelen 1.6, 1.7, eerste en derde lid, 1.8, 1.9 en 1.10 zijn van toepassing op de aangewezen databank, bedoeld in artikel 1.90 van het Besluit houders van dieren.

B

Aan artikel 1.12 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. een vergoeding van de kosten voor het registreren en verwerken van de gegevens, bedoeld in artikel 1.90 van het Besluit houders van dieren.

C

Aan hoofdstuk 1a wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

§ 4. Aangewezen databank voor registratie van runderen in het kader van de bestrijding van infectieuze boviene rhinotracheïtis en infectieuze pustuleuze vulvovaginitis

Artikel 1.13d Verwerkingsverantwoordelijke, doel verwerking en bewaartermijn

1. De minister is verwerkingsverantwoordelijke voor gegevens die worden verwerkt op grond van artikel 1.89, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De gegevens, bedoeld in het eerste lid, worden verwerkt met als doel het ten behoeve van de bescherming van de diergezondheid bestrijden en uitroeien van IBR/IPV, het verkrijgen van inzicht in de vorderingen daarin, en een effectief systeem van toezicht op de naleving van en de handhaving van de op deze dieren en de houders daarvan van toepassing zijnde regelgeving door de minister te bevorderen.
3. In aanvulling op artikel 1.7, eerste lid, heeft de beheerder de volgende taken:
 - a. signalen doorgeven aan de minister over aangeleverde gegevens ten aanzien waarvan het met het oog op zorgvuldige verwerking daarvan mogelijk onderzoek nodig is;
 - b. signalen doorgeven aan de exploitant over aan te leveren gegevens ten aanzien

van te nemen tankmelkmonsters en individuele bloedmonsters, met het oog op de behoorlijke en zorgvuldige verwerking van de gegevens in het register;

c. het in het bewijs van registratie aan de houder van de onderzoeksuitslag van een rund waarin gE-antistoffen of IBR-virus is aangetroffen vermelden van informatie over de verplichte termijn van afvoer van het desbetreffende rund;

d. openbaarmaking van de vaccinatiegegevens van een rund aan eenieder die beschikt over de identificatiecode van het desbetreffende rund; en

e. het te allen tijde verlenen van inzage aan de minister in de gegevens in de databank.

4. De beheerder van het register bewaart de gegevens, bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, acht jaar, te rekenen vanaf de dag na de datum waarop de gegevens zijn geregistreerd.

D

In de tabel in de bijlage bij de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren worden in het onderdeel 'Besluit houders van dieren' na de rij die betrekking heeft op artikel 1.57, eerste lid, de volgende rijen ingevoegd:

Artikel 1.64, eerste tot en met vierde lid	2
Artikel 1.64, zesde lid in samenhang met het eerste lid, onderdelen a en b, het tweede lid, het derde lid, of het vierde lid	2
Artikel 1.65, tweede en derde lid	2
Artikel 1.65, vierde lid, in samenhang met het derde lid	2
Artikel 1.65, zesde lid	1
Artikel 1.66, derde lid	2
Artikel 1.70, tweede lid	3
Artikel 1.72, eerste lid	1
Artikel 1.73, eerste lid, onderdelen a, b, c, d, en f	2
Artikel 1.73, eerste lid, onderdeel e	1
Artikel 1.74	2
Artikel 1.75, eerste lid, onderdeel a	1
Artikel 1.75, eerste lid, onderdeel b	2
Artikel 1.75, tweede lid, onderdeel a	1
Artikel 1.75, tweede lid, onderdelen b tot en met e	2
Artikel 1.75, tweede lid, onderdeel f	1
Artikel 1.76	2
Artikel 1.77, eerste, tweede, vierde en vijfde lid	2
Artikel 1.78, eerste lid	2
Artikel 1.78, derde lid	1
Artikel 1.79, eerste lid	2
Artikel 1.80, eerste lid	2
Artikel 1.81, eerste lid	2
Artikel 1.81, derde lid	1
Artikel 1.81, eerste en derde lid	2
Artikel 1.83, vijfde lid	2
Artikel 1.85, eerste lid	1
Artikel 1.85, tweede lid	2
Artikel 1.85, derde en vierde lid	1

Artikel 1.86, eerste tot en met vijfde lid	1
Artikel 1.87, eerste, tweede, vierde en vijfde lid	1
Artikel 1.88	1
Artikel 1.89	2

Artikel IV

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop het Besluit tot wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met regels met betrekking tot infectieuze rhinotracheïtis in werking treedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Toelichting

Inleiding

Deze ministeriële regeling strekt tot wijziging van een aantal regelingen in verband met de bestrijding van de runderziekte Infectieuze Boviene Rhinotracheïtis/Infectieuze Pulpovaginitis (hierna: "IBR/IPV"). Het Besluit houders van dieren bevat regels voor exploitanten om deze ziekte bij gehouden runderen te bestrijden. Concreet betekent het dat exploitanten van inrichtingen met gehouden runderen verplicht zijn deze ziekte bij hun dieren te bestrijden. De hoofdverplichting bestaat uit een tweejaarlijkse vaccinatie. Exploitanten moeten in bepaalde gevallen onderzoeken uitvoeren naar de aanwezigheid van IBR/IPV op hun inrichting.

Ook moeten er bepaalde gegevens ten aanzien van deze bestrijding, zoals vaccinatiegegevens en onderzoeksuitslagen, aan de minister worden overgelegd.

Wijziging Regeling houders van dieren

Levend vaccin IBR/IPV

De hoofdverplichting in het besluit is dat exploitanten hun runderen laten vaccineren tegen IBR/IPV. Er zijn momenteel twee soorten IBR/IPV-vaccins met een markttoelating in Nederland: levende vaccins en geïnactiveerde vaccins. Levende vaccins zijn in de meeste gevallen effectiever dan geïnactiveerde vaccins. Levende vaccins tegen IBR/IPV zijn eveneens veilig. De Regeling houders van dieren, meer specifiek de artikelen 3b.1, 3b.2 en 3b.3, stelt regels ten aanzien van het gebruik van levende vaccins.

Vanwege de inwerkingtreding van de Europese diergezondheidsverordening verordening (EU) 2016/429¹ is in 2021 de Regeling houders van dieren

¹ Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving“).

aangepast. Vanwege het risico op verspreiding van levende entstoffen naar niet-gevaccineerde dieren, en het geringe risico op terugmutatie van levende entstoffen, is ten algemene een verbod op het gebruik van levende entstoffen ingevoerd. Er werd een uitzondering gemaakt voor enkele dierziekten waarvan op dat moment bekend was dat er veilige en levende entstoffen beschikbaar waren, zoals tegen Newcastle Disease bij pluimvee en rabiës bij honden. Inmiddels is gebleken dat levende vaccins tegen IBR/IPV bij runderen veilig zijn in gebruik. Daarom is door middel van deze regeling het gebruik daarvan toegestaan. Voor een meer uitgebreide toelichting op het bovenstaande wordt verwezen naar de nota van toelichting behorende bij het Besluit van [...] houdende wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de bestrijding van infectieuze boviene rhinotracheïtis en infectieuze pustuleuze vulvovaginitis bij runderen in Nederland.

Afvoer van runderen

Deze ministeriele regeling strekt tevens tot wijziging van artikel 5c.1. van de Regeling houders van dieren. In dit artikel worden onder andere eisen gesteld aan het bijeenbrengen van runderen op een inrichting, alsmede het na het bijeenbrengen afvoeren van runderen naar een inrichting in Nederland. Het Besluit houders van dieren bevat regels ten aanzien van het verplicht afvoeren van runderen vanwege een positieve gE-uitslag. Artikel 1.77 in paragraaf 1.14 van het besluit stelt regels voor aanvoeronderzoek bij runderen die op een bepaalde inrichting worden aangevoerd; deze moeten in bepaalde gevallen worden onderzocht op de aanwezigheid van de ziekte Infectieuze Boviene Rhinotracheïtis/Infectieuze Pustuleuze Vaginitis (IBR/IPV). Daarvoor heeft een exploitant ruim de tijd (vier weken). Dat artikel regelt ook dat een rund binnen zeven dagen nadat een positieve uitslag op gE-antistoffen bekend is, van de inrichting moet worden afgevoerd. Artikel 5c.1. van de Regeling houders van dieren eist voor runderen een minimale verblijfsduur van 21 of 30 dagen op een inrichting na aanvoer, voordat deze, of in voorkomend geval 'de andere' runderen weer mogen worden afgevoerd. Derhalve kan het voorkomen dat een houder die een rund aanvoert en dit rund vrijwel direct onderzoekt op de aanwezigheid van gE-antistoffen, op basis van artikel 1.77 binnen die 21 dagen die worden gesteld in artikel 5c.1. van de Regeling, dat rund zou moeten afvoeren. In dat geval zou strijdigheid bestaan tussen deze vereiste en de minimale verblijfsduur van 21 dagen van artikel 5c.1. Daarom is artikel 5c.1. aangepast, zodat een houder in geval van een positieve uitslag voor IBR/IPV, dat rund wél binnen 21, of in voorkomend geval 30, dagen van zijn inrichting mag afvoeren. De afwijking van de hoofdregel in artikel 5c.1 van de Regeling houders van dieren betekent niet dat van hogere regelgeving afgeweken mag worden. De vereisten uit de transportverordening² en uit verordening (EU) 2020/688 zijn onverkort van toepassing. Dat betekent dat als een rund volgens de transportverordening niet geschikt is om te vervoeren, dat vervoer, ondanks de bepalingen in het Besluit houders van dieren niet plaats mag vinden. Ook betekent het dat een exploitant van een rund dat naar het buitenland wordt verplaatst, zich aan de vereisten van verordening (EU) 2020/688 zal moeten houden. De exploitant kan bij het nemen van het monster rekening houden met

² Verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 [inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening \(EG\) nr. 1255/97](#) (PbEU 2004, L 3).

de vereisten van verordening (EU) 2020/688, waarbij het rund minimaal 30 dagen op de inrichting aanwezig moet zijn voordat het naar het buitenland verplaatst mag worden. Artikel 1.77 van het Besluit staat toe dat de exploitant uiterlijk vier weken na aanvoer van het rund onderzoek op gE-antistoffen uit laat voeren. De uitslag van het onderzoek volgt vaak enkele dagen later, waarna hij het rund bij een positieve uitslag binnen zeven dagen moet afvoeren. Wanneer de exploitant voornemens is om een rund naar het buitenland af te voeren, moet de exploitant dus goed nadenken over de timing van het uit te voeren onderzoek. Wanneer de exploitant ervoor kiest om het aanvoeronderzoek minimaal 20 dagen na aanvoer uit te voeren, kan hij, wanneer de uitslag van het onderzoek tijdig wordt ontvangen, voldoen aan de vereisten van artikel 10 van verordening (EU) 2020/688, en aan de vereisten van artikel 1.77 van het Besluit. Hiervoor is een goede timing door de exploitant noodzakelijk. Vanzelfsprekend zal de exploitant ook aan de bepalingen van de diergezondheidsverordening moeten voldaan, waaronder de bepaling dat door de verplaatsing de gezondheidsstatus op de plaats van bestemming geen gevaar loopt met betrekking tot categorie d-ziekten (artikel 124, eerste lid, onderdeel a, van de diergezondheidsverordening).

Wijziging Regeling erkenning veterinaire laboratoria

Deze regeling wijzigt de Regeling erkenning veterinaire laboratoria. Deze regeling geeft regels voor het gebruik van verschillende diagnostische methoden voor dierziekten en het daarvoor erkennen van laboratoria. Paragraaf 14 van het Besluit houders van dieren regelt dat exploitanten van inrichtingen waar runderen worden gehouden hun runderen, als zij deze niet vaccineren, moeten testen op de aanwezigheid van IBR/IPV. In het besluit is het gebruik van enkele diagnostische methoden verplicht, namelijk het gebruik van de gE-test op individuele bloedmonsters of tankmelkmonsters naar de aanwezigheid, of afwezigheid, van IBR/IPV op de inrichting. In bijlage I van de Regeling erkenning veterinaire laboratoria zijn de soort testen opgenomen, zodat laboratoria een erkenning voor deze testen aan kunnen vragen (artikel 3).

Voor een meer uitgebreide toelichting op bovenstaande wordt verwezen naar paragraaf 14.4 van de nota van toelichting behorende bij het Besluit van [...] houdende wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de bestrijding van infectieuze boviene rhinotracheïtis en infectieuze pustuleuze vulvovaginitis bij runderen in Nederland.

Notificatie

PM

Autoriteit Persoonsgegevens

Deze regeling is voor wat betreft het gedeelte dat ziet op persoonsgegevens voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens had geen opmerkingen.

Regeldruk, uitvoering en handhaving

ATR
UHT

Inwerkingtreding

Het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling is gelijk aan het tijdstip dat het Besluit tot wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met regels met betrekking tot infectieuze rhinotracheïtis in werking treedt, te weten 1 januari 2027.

Artikelsgewijs

Artikel I

Artikel 1.61, eerste lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het gebruik van een levende entstof bij dieren tegen bij ministeriële regeling aangewezen ziekten. Een levende entstof is volgens de Nota van Toelichting bij het wijzigingsbesluit van 24 maart 2021³ een verzwakte versie van een ziekteverwekker (Stb. 2021, 169).

In artikel 2.1, onderdeel b van de Regeling diergezondheid zijn de ziekten aangewezen die genoemd staan in bijlage II bij de diergezondheidswetgeving⁴, bij de diersoorten die vermeld staan in de tabel in de bijlage bij verordening (EU) 2018/1882⁵. Ook infectieuze boviene rinotracheïtis/infectieuze pustuleuze vulvovaginitis (hierna: IBR/IPV) staat in de tabel in de bijlage genoemd bij *Bison* spp., *Bos* spp., *Bubalus* spp.

Het toepassen van een levend vaccin voor IBR/IPV is dus in beginsel verboden. Artikel 1.61, tweede lid, van het Besluit houders van dieren regelt evenwel dat het verbod niet van toepassing is op het toepassen van een bij ministeriële regeling aangewezen levende entstof bij een in die regeling aangewezen ziekte. In artikel 3b.2 van de Regeling houders van dieren zijn de ziekten aangewezen waarbij een levende entstof toegepast mag worden. Met de wijziging van artikel 3b.2 van de Regeling houders van dieren is het gebruik van een levend vaccin tegen IBR/IPV toegestaan.

Artikel II

Artikel 4.10, tweede lid, van het Besluit handhaving en overige zaken Wet dieren regelt dat een laboratorium analyses, -tests en – diagnoses uitvoert als het is erkend door de Minister. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over het verrichten van onderzoek naar de aanwezigheid van ziekteverwekkers, dierziekten, zoönosen en ziekteverschijnselen. In de Regeling erkenning veterinaire laboratoria zijn deze regels opgenomen. Paragraaf 14 van het Besluit houders van dieren regelt dat exploitanten van inrichtingen waar runderen worden gehouden hun runderen, als zij deze niet vaccineren, moeten testen op de aanwezigheid van IBR/IPV. In bijlage I van de

³ Besluit van 24 maart 2021, houdende regels met betrekking tot de preventie en bestrijding van dierziekten en tot wijziging van het Besluit dierlijke producten, het Besluit diergeneesmiddelen, het Besluit handhaving en overige zaken Wet dieren en het Besluit houders van dieren (Besluit diergezondheid).

⁴ Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving“).

⁵ Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekten.

Regeling erkenning veterinaire laboratoria zijn de soort testen opgenomen, zodat laboratoria een erkenning voor deze testen aan kunnen vragen (artikel 3).

Artikel III, onderdelen A, B en C

Artikel III, onderdelen A, B en C wijzigen de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren in verband met de aanwijzing van een databank als bedoeld in artikel 1.90 van het Besluit houders van dieren, voor het vastleggen van bepaalde gegevens in het kader van de bestrijding van IBR/IPV.

De regels ten aanzien van de aangewezen databank sluiten grotendeels aan bij de reeds in de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren opgenomen regels voor andere databanken. Op de volgende punten wijken de regels voor IBR/IPV af:

- Artikel 1.5 is niet van toepassing verklaard omdat reeds een uitvraag is gedaan voor de aanwijzing van een gemachtigde instantie (Stcrt. 2023, 31231).
- Artikel 1.7, tweede lid, is niet van toepassing omdat de bewaartermijn van gegevens in het register voor de bestrijding van IBR/IPV niet slechts vijf jaar is. In artikel 1.13d, vierde lid, is specifiek voor deze gegevens opgenomen dat de bewaartermijn acht jaar is, te rekenen vanaf de dag na de datum waarop de gegevens zijn geregistreerd.
- In artikel 1.13d, derde lid, onderdeel a, is specifiek voor deze databank opgenomen dat de databank in het kader van de zorgvuldige verwerking van gegevens signalen doorgeeft over aangeleverde gegevens die tot onderzoek door de toezichthouder kunnen leiden. De reden hiervoor is dat de databank feitelijk afwijkende gegevens gemakkelijk inzichtelijk kan maken. Toezicht en handhaving worden uitgevoerd door de NVWA.
- In artikel 1.13d, derde lid, onderdeel b, is specifiek voor deze databank opgenomen dat de databank in het kader van de zorgvuldige verwerking signalen aan de exploitant doorgeeft over aan te leveren gegevens. De reden hiervoor is het voor de exploitant zo gemakkelijk mogelijk maken van het aanleveren van gegevens ten behoeve van de behoorlijke en zorgvuldige verwerking daarvan in de registers. Voor de bestrijding van IBR/IPV is het immers noodzakelijk dat een volledig overzicht bestaat van uitgevoerde onderzoeken en uitslagen.
- In artikel 1.13d, derde lid, onderdeel c, is opgenomen dat bij het verstrekken van bewijs van registratie van een onderzoeksuitslag die positief is, ook informatie wordt verstrekt over de termijn van afvoer van het desbetreffende rund. In artikel 1.7, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren staat reeds opgenomen dat aan degene die de gegevens meldt, digitaal of schriftelijk bewijs van registratie wordt verstrekt. Dit is een aanvulling daarop.
- Eveneens is in artikel 1.13d, derde lid, onderdeel d, specifiek voor deze databank opgenomen dat de databank zijn register deels openbaar maakt voor eenieder die beschikt over de identificatiecode van het desbetreffende rund. De reden is dat exploitanten die runderen houden kunnen zien welke gegevens een houder ten aanzien van vaccinatie van een rund in het register heeft geregistreerd.
- Tot slot is in artikel 1.13d, derde lid, onderdeel e, geregeld dat de beheerder van deze databank de minister te allen tijde inzage geeft in de databank. Het is noodzakelijk voor de minister te allen tijde inzicht te hebben in de geregistreerde gegevens om toezicht en handhaving te kunnen borgen. Gegevens die normaliter bij de overheid zelf aanwezig zijn, zijn door de gekozen systematiek namelijk opgeslagen in een externe

databank. Afzonderlijk moet daarom worden voorzien in inzage. Dit doet niet af aan de reeds in artikel 1.7, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren opgenomen bepaling dat de beheerder op verzoek van de minister een overzicht van de gegevens die in het register zijn geregistreerd moet verstrekken. Die bepaling is eveneens nog van belang vanwege bijvoorbeeld monitoring van dierziekten.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,